

Jak lidé znají Antonína Cyrila Stojana

anketa na Moravských poutních místech a v Praze

Praktická maturita v nižším stupni osmiletého studia

Roman Macháček, lambda

Gymnázium Přírodní škola, o.p.s.

Praha, červenec 2014

Úvod

Ve své práci jsem se zajímal o Antonína Cyrila Stojana, olomouckého arcibiskupa, který se velmi zasloužil o budování Hostýna, Velehradu, ale měl zásluhu i na postavení kostela sv. Antonína na Strossmayerově náměstí. Na jeho osobnost mě upozornil můj vedoucí práce pan učitel František Tichý.

Využil jsem toho, že jsem o prázdninách na týden navštívil Svatý Hostýn a Velehrad, a proto jsem se rozhodl zjistit, jak lidé A. C. Stojana znají a co vlastně o něm vědí a jestli je to podle pravdy. A protože, jak jsem zjistil, je tento biskup kandidátem na svatořečení, zajímalo mě také, jestli se nějací lidé k němu modlí, a jak se na jeho případné svatořečení dívají i ostatní. Dále jsem myslel, že bude zajímavé se zeptat na stejné otázky i v Praze, konkrétně na Strossmayerově náměstí. Nejen proto, že je hned naproti Přírodní školy, ale také proto, že A. C. Stojan má na vybudování tohoto kostela velkou zásluhu.

Když jsem svou práci začínal, moc jsem si nevěřil, protože jsem s tím neměl žádné zkušenosti. Během práce, která trvala s přestávkami skoro dva týdny jsem se, ale mnoho věcí naučil. Jednak se nebát oslovit cizí lidi a ptát se jich (toto se dařilo lépe na Moravě, kde byli lidé ochotnější než v Praze), dále pracovat s programem Microsoft Excel, vytvářet grafy. Myslím, že jsem se zlepšil i v tom zamyslet se nad získanými informacemi a vyvodit z nich závěry a také písemně zformulovat své myšlenky.

Chtěl bych poděkovat všem, kteří mi v mojí práci pomohli. Mému vedoucímu práce panu Františkovi Tichému, mému kamarádovi Lukášovi Nehasilu, který mě hodně naučil a hodně pomohl, bez něho bych neudělal tuto práci, a také Filipu Maškovi a Tomášovi Kekrtovi kteří mi hodně pomohli v Praze. A paní PhDr. Vladěce Bartákové za dokončení otázek.

Cíle

- 1) Seznámit se s životem a dílem dr. Antonína Stojana, sepsat jeho stručný životopis.
- 2) Zjistit, jak je Antonín Cyril Stojan známý mezi návštěvníky a domorodci Svatého Hostýna a Velehradu.
- 3) Zjistit, jak je Antonín Cyril Stojan známý mezi Pražany.
- 4) Porovnat výsledky z Moravy a Prahy

Metodika dotazníkového průzkumu

Průzkum jsem nejprve provedl ve Velehradě a potom na Hostýně. Různě jsem zastavoval lidi a po svolení jsem jim řekl, že se jedná o studentský průzkum a zeptal se jich na otázky o A. C. Stojanovi.

Stejný průzkum jsem kontrolně provedl v Praze na Strossmayerově náměstí před kostelem sv. Antonína, který pomáhal A. C. Stojan vybudovat.

Otázky byly tyto:

1. Znáte Antonína Cyrila Stojana?
2. Kdo to byl a kdy žil?
3. Čím přispěl nebo pomohl Moravě a lidem kolem sebe?
4. Znáte někoho, kdo se k němu modlí?
5. Myslíte, že by měl být svatořečený?

V případě, že odpověď na první otázku byla záporná, zeptal jsem se už jen na osobní údaje. Jejich odpovědi jsem zaznamenával do sešitu. Spolu s odpověďmi na tyto otázky jsem si zaznamenával jejich věk, bydliště a profesi. U některých jsem se na věk neptal, ale pouze ho odhadl stejně jako pohlaví. Údaje jsem pak přepsal ze sešitu do excelové tabulky.

Potom jsem si u jednotlivých otázek spočítal počet různých odpovědí, převedl je pomocí programu Microsoft Excel do grafu, na procenta a zapsal ke každé otázce. Ke každé otázce jsem napsal shrnutí a pak závěr. Nakonec jsem porovnal výsledky na Moravě a v Praze

Výsledky:

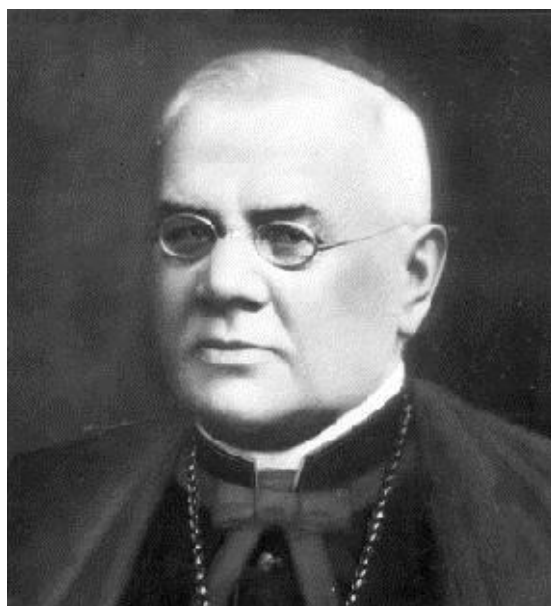
Antonín Cyril Stojan – základní životopisné údaje

A. C. Stojan byl kněz, Olomoucký arcibiskup, poslanec a senátor, který žil v letech 1851 až 1942. Byl velice oblíbeným knězem, někteří lidé ho dokonce nazývají tatíček Stojan. Zasloužil se o zvelebení Velehradu, Hostýnu a kostelů a poutních míst na Moravě.

A. C. Stojan se narodil 22. května 1851 na Moravě ve vesnici Beňově u Přerova. Jeho otec byl obuvníkem, jmenoval se František Stojan a měl manželku Josefu Stojanovou. Vyrůstal společně se sedmi sourozenci. Byl pokřtěn jménem Antonín a při biřmování získal jméno Cyril, jako památku stoletého výročí cyrilo-metodějského roku 1863. Absolvoval obecnou školu v místě, kde se narodil. Od roku 1869 studoval na vyšším piaristickém gymnáziu v Kroměříži a na této škole odmaturoval.

Po maturitě se šel učit do Olomouce do kněžského semináře, potom vystudoval teologickou fakultu. A také absolvoval vojenský výcvik. Dále také vystudoval učitelství, protože se bál že nebude moct dostudovat teologii. Vysvěcen na kněze byl roku 1876 v Olomouci.

V 80. letech 19. století působil v Šilperku a Příboru. Stal se členem spolků a zakládá další, také začíná se zvelebováním Hostýnu a Velehradu. R. 1881 připravil pouť do Vatikánu a sám se jí zúčastnil. Podílel se na opravě třech kostelů ve Svěbohově, Dražovicích a Podbřežicích, kde dělal faráře. Založil Apoštolát

sv. Cyrila a Metoděje. A organizoval první duchovní cvičení pro učitele na Velehradě. V roce 1900 byl zvolen poslancem do Moravského zemského sněmu a pořádal sjezdy, kde se setkávali různé křesťanské církve (unionistické kongresy). Založil časopis s názvem Apoštolát sv. Cyrila a Metoděje pod ochranou bl. Panny Marie, aby sjednotil Slovan v církvi.

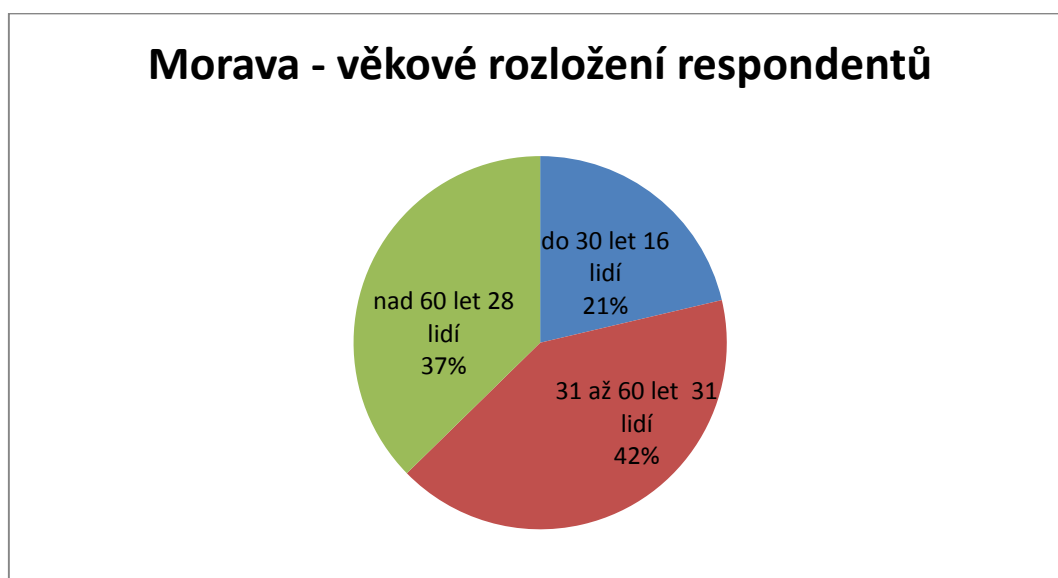
Za války pořádal čtyřtřídní školy a kněžské semináře pro uprchlíky a vystěhovalce z Polska, Slovinska a Chorvatska. V roce 1912 uspořádal velkolepé slavnosti korunovace P. Marie Svatohostýnské. Roku 1918 byl zvolen poslancem Národního shromáždění nové Československé republiky a poté zvolen jejím senátorem. Po odstoupení Lva kardinála Skrbenského roku 1920 se stal kapitulním vikářem a po roce se stal arcibiskupem Olomouckým. V roce 1923 dostal mrtvici a po půl roce umírá. Slavnostně byl pohřben na Velehradě.

Dotazníkový průzkum na Moravě

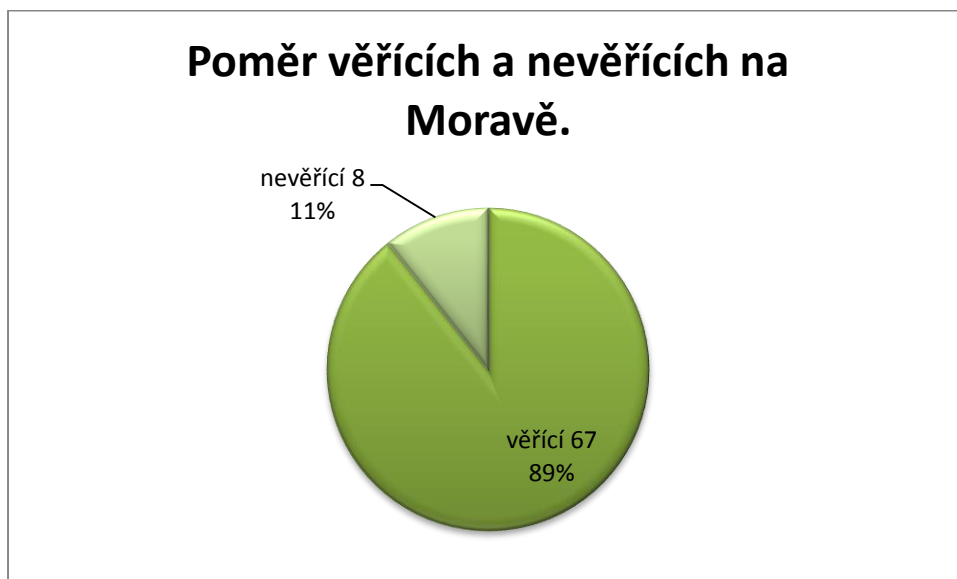
Prováděl jsem průzkum na Hostýně a na Velehradě. Ptal jsem se místních i turistů a poutníků. Na Velehradě v pondělí 30. 7. jsem se ptal 15 osob z toho pěti žen a deseti mužů. Na Hostýně od úterý 1. 7. až do pátku 4. 7. jsem se ptal 60 lidí z toho 17 mužů a 43 žen. Celkově jsem se ptal 75 lidí a z toho 48 žen a to je 64% a 27 mužů a to je 36%.

Věkové rozložení respondentů celkem do 30 let je 16 lidí a to je 21%, od 31 do 60 let je 31 lidí a to je 42%, starší než 60 let je 28 lidí a to je 37%. Lidí do 30 let je málo, protože jich chodí méně.

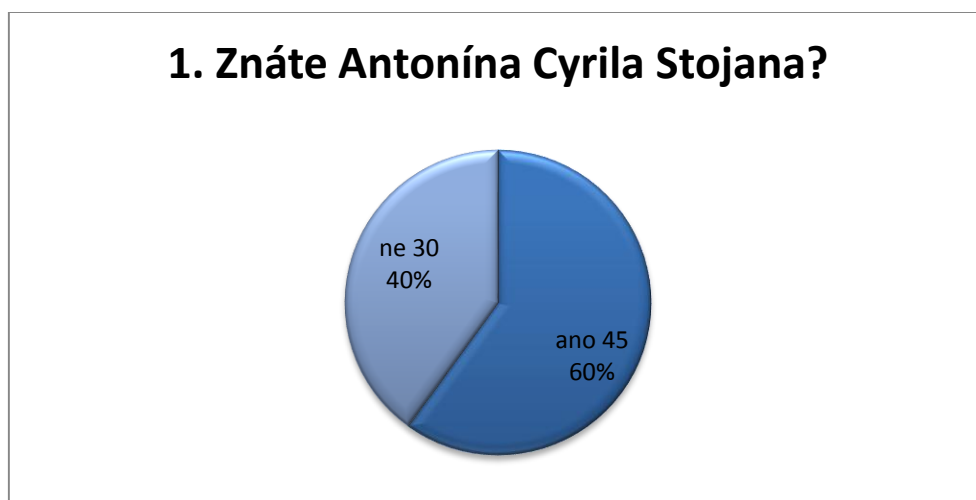
Z celkového počtu 75 lidí bylo věřících 67 a to je 89% a nevěřících bylo 8 a to je 11%. Malý počet nevěřících je z toho důvodu že jsou tam za prací nebo na dovolené. Ale je tam více věřících protože jdou na poutě.

Výsledky odpovědí na jednotlivé otázky na Moravě

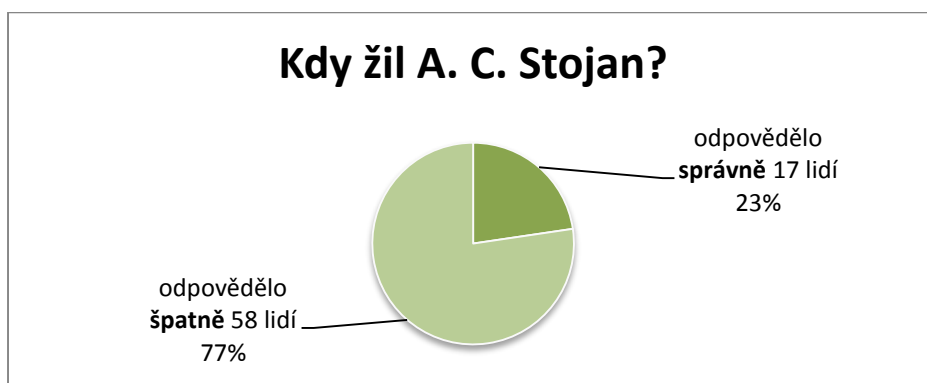
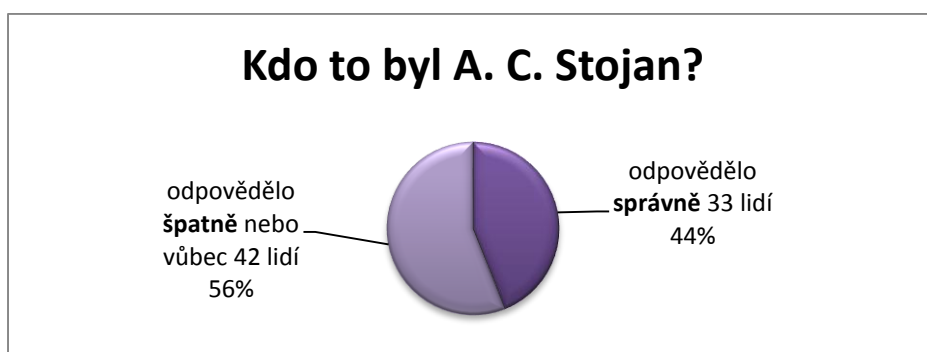
Otázka číslo 1: Znáte Antonína Cyrila Stojana?

Celkový výsledek: ze 75 lidí bylo těch, kteří ho neznají 30 a to je 40% a ti kdo ho znají, bylo 45 a to je 60%. Toto znamená, že výsledek je tak trochu na půl. Což mě nepřekvapilo.

Otázka číslo 2: Kdo to byl a kdy žil?

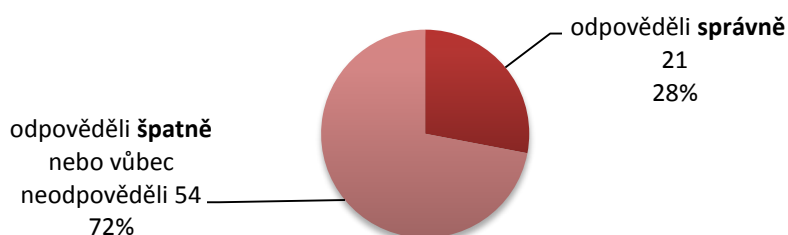
Na otázku „kdo to byl“, bylo nejčastěji zodpovězeno, že to byl kněz, biskup, arcibiskup, děkan, atd. Celkem zodpovědělo správně 33 lidí a to je 44% a špatně nebo vůbec neodpovědělo 42 lidí a to je 56%. Z toho vyplývá, že se méně vědělo, kdo to byl. A nejzajímavější byl výsledek na otázku „kdy žil“, na kterou odpovědělo správně jenom 17 lidí ze 75 lidí a to je 23% a špatně zodpovědělo 58 ze 75 lidí a to je 58%.

Otázka číslo 3: Čím přispěl nebo pomohl Moravě a lidem kolem sebe?

Celkového počtu 75 lidí odpovědělo špatně nebo neodpovědělo vůbec 54 lidí a to je 72% a odpovědělo správně 21 lidí a to je 28%.

3. Čím přispěl nebo pomohl Moravě a lidem kolem sebe?

Lidé mu dávali různé zásluhy třeba, že šel posvětit korunky do Vatikánu, že byl zakladatel a organizátor oprav a budoval i poutní místa, a dobrý člověk a kněz. Odpovědi na otázku, viz. výše, jsme si rozdělily do tří kategorií.

1. dobrý člověk=7 lidí takto odpovědělo, (ochota láska víra; laskavostí a dobrotou; byl hodný k mnoha lidem; svým jednáním; svým příkladem; dával příklad lidem kolem sebe; hodně pomáhal).

2. kněz a hlasatel víry=6 lidí odpověděli takto (ochota láska víra; dobrý kněz; kněžstvím; hlásání víry; nabádal lidi k víře; nabádal lidi k víře).

3. zakladatel, organizátor a obnovitel poutních míst=10 lidí odpovědělo takto (zvelebení Velehradu; postavil budovy, zakladatel; založil exerciční dům; založení Matice; založil poutní dům Stojanov; opravoval kostely; odjel do Vatikánu posvětit korunku pro Pannu Marii Svatohostýnskou; byl na Hostýně; propagoval literaturu).

Ale odpovědi byly i chybné a to že byl zakladatel školy, boj proti komunismu, bojoval proti komunismu,

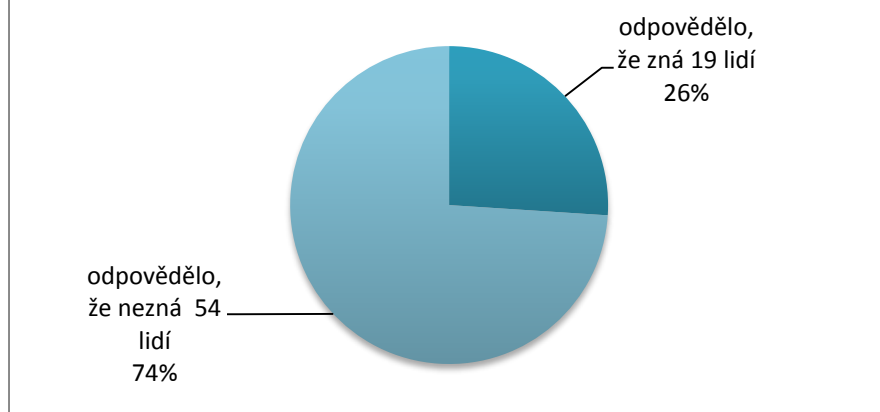
Každý třetí z těch, kdo o Stojanovi něco slyšel, o něm věděl, co udělal a čím přispěl, a s toho vyplývá, že ne každý oněm něco ví, anebo že správně odpoví.

Otázka číslo 4. Znáte někoho, kdo se k němu modlí?

Celkem na otázku „znáte někoho, kdo se k němu modlí“, že zná ze 75 lidí 19 a to je 26% a že neznají, nebo vůbec nevědí 54 a to je 74%. Domnívám se, že k A. C. Stojanovy se lidé moc nevěří jen proto, že není svatořečený.

Ze zajímavých odpovědí na tuto otázku vybírám: všichni členové matice; lidé z Ostravy; naše babičky; všichni i farnost; lidi staršího věku; sestry z Velehradu.

4. Znáte někoho, kdo se k němu modlí?

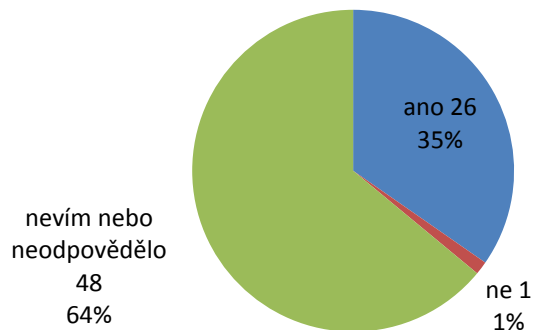
Otázka číslo 5. Myslíte, že by měl být svatořečený?

Odpovědi na tuto otázku jsem si rozdělil na tři kategorie.

1. ze 75 lidí bylo 1 ne, a to je cca 1%
2. ze 75 lidí, 48 odpovědělo nevíم nebo neodpovědělo, a to je cca 64%
3. ze 75 lidí odpovědělo ano 26 a to je cca 35%

Překvapilo mě, že A. C. Stojan udělal, hrozně moc pro celou Moravu, ale moc o něm neví, a pak že paní z muzea na Hostýně řekla ne a to mě vážně dostalo a to je i věřící. Ostatní lidé, kteří řekli ano, buď o něm nevěděli nic moc ale někteří i věděli a to bylo velice dobré a hezké moc k jeho památce. Mnoho lidí odpovědělo nevíم, ale byla mezi nimi i část, která si upřímně myslela, že by měl být svatořečen.

Myslíte, že by měl být svatořečený?

Závěr – moravská poutní místa

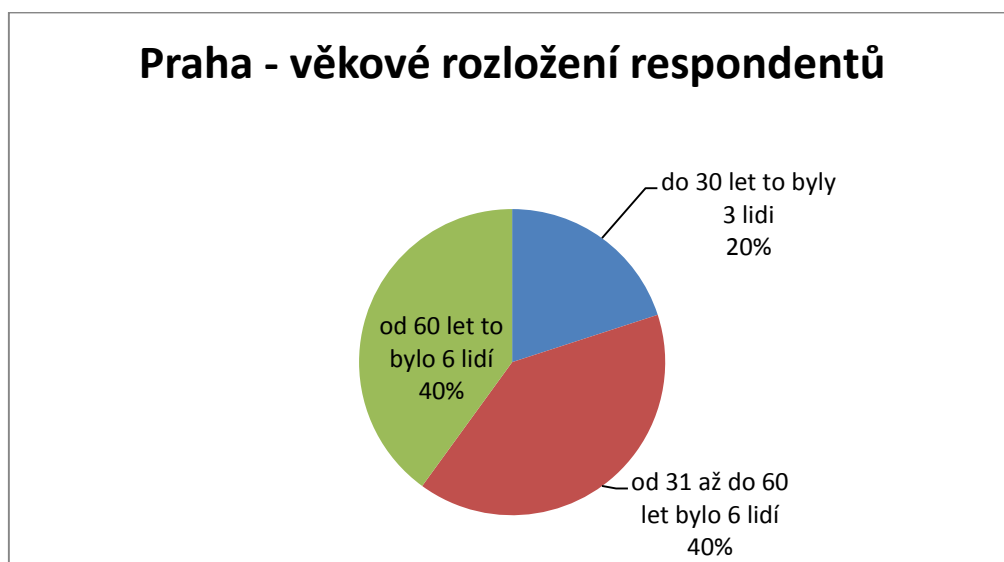
Lidé sice jméno A. C. Stojan dost často slyšeli (a to dokonce 60%), ale na otázky kdo byl a kdy žil buď odpovídali špatně, nebo vůbec neodpověděli a to je velmi zarážející, jestliže jdou na poutní místo, které Stojan skoro vybudoval, a oni nevědí skoro nic. Mě velice překvapilo, i to, že A. C. Stojan udělal, hrozně moc pro celou Moravu, ale moc o něm neví, a pak že paní z muzea na Hostýně řekla ne a to mě vážně dostalo a to je i věřící. Na druhé straně dost lidí vědělo o někom, kdo se ke Stojanovi modlí. A domnívám se také, že je dobře, že část lidí si myslí, že by měl být svatořečen.

Dotazníkový průzkum v Praze

Prováděl jsem průzkum na Strossmayerově náměstí. Ptal jsem se místních. V Praze v pondělí 7. 7. jsem se ptal 15 osob. Celkově, jsem se ptal 15 lidí a z toho 5 žen a to je 33% a 10 mužů a to je 67%.

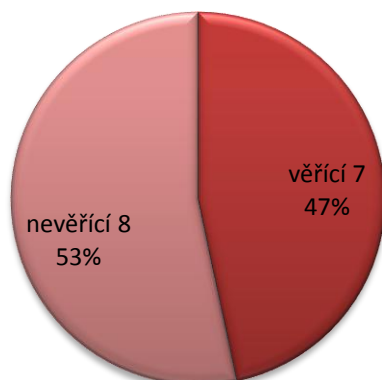

Věkové rozložení respondentů celkem do 30 let jsou 3 lidi a to je 20%, od 31 do 60 let je 6 lidí a to je 40%, starší než 60 let je 6 lidí a to je 40%. Poměr je tedy podobný jako na Moravě.

Z celkového počtu 15 lidí bylo věřících 7 lidí a to je 47% a nevěřících bylo 8 lidí a to je 53%. Překvapilo mě, že věřících bylo i v Praze poměrně dost.

Poměr věřících a nevěřících v Praze

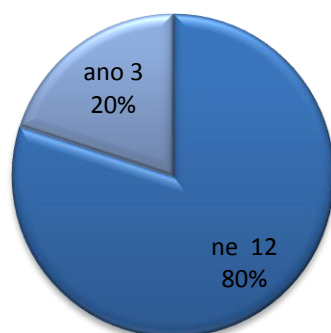

Výsledky odpovědí na jednotlivé otázky v Praze

Otázka číslo 1: Znáte Antonína Cyrila Stojana?

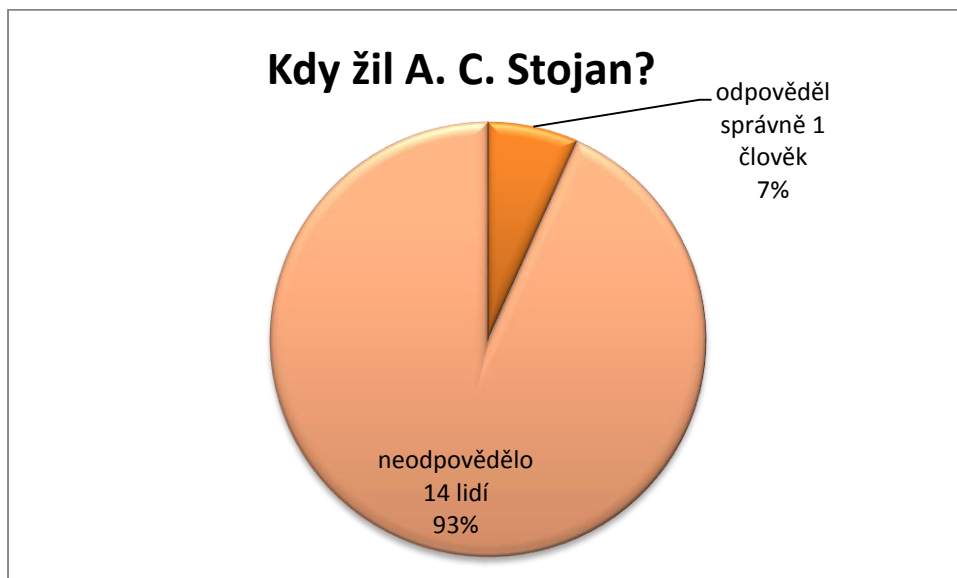
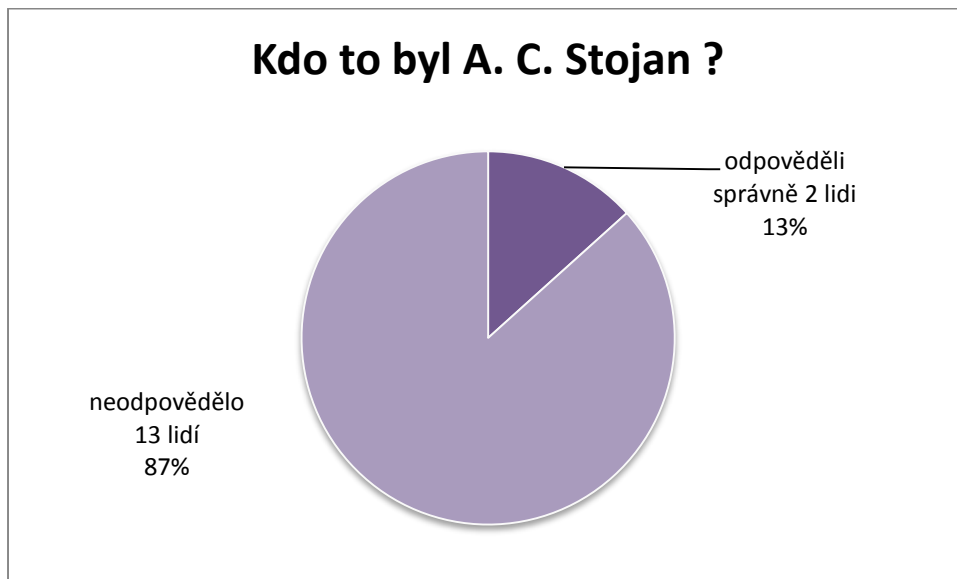
Celkový výsledek: z 15 lidí bylo těch, kteří ho neznají 12 a to je 80% ti kdo ho znají, byli 3 a to je 20%. Překvapilo mě, že i v Praze ho někteří lidé znají – předpokládal jsem, že všechny odpovědi budou ne, což se nevyplnilo.

1. Znáte Antonína Cyrila Stojana?

Otázka č. 2.: Kdo to byl a kdy žil?

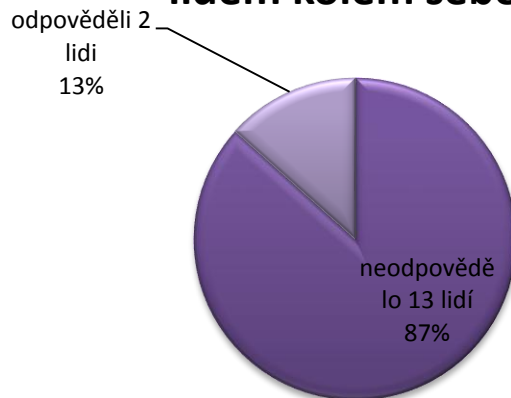
Na otázku „kdo to byl“, odpověděli 2 lidé správně a to je 13% a neodpovědělo 13 lidí a to je 87%, a na otázku „kdy žil“ odpověděl správně jenom 1 člověk a to je 7% a neodpovědělo 14 lidí a to je 93%.

Otázka č. 3. Čím přispěl nebo pomohl Moravě a lidem kolem sebe?

Na otázku (viz. výše) odpověděli správně 2 lidé a to je 13% a neodpovědělo 13 lidí a to je 87%. 2 lidi odpověděli takto: podílel se na stavbě kostela; zavedl poutě na Velehrad.

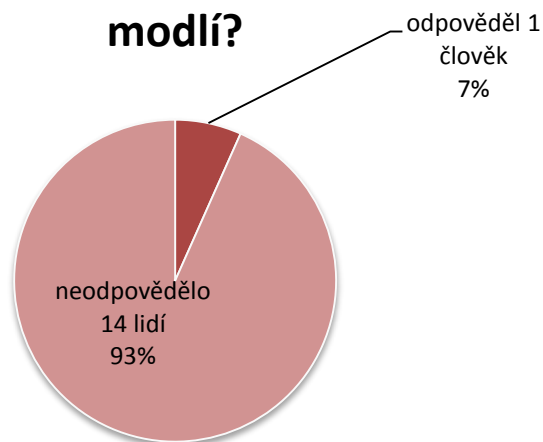
3. Čím přispěl nebo pomohl Moravě a lidem kolem sebe?

Otázka č. 4. Znáte někoho, kdo se k němu modlí?

Odpověděl 1 člověk, že hodně lidí se modlí ke Stojanovi a to je 7% a 14 neodpovědělo a to je 93%

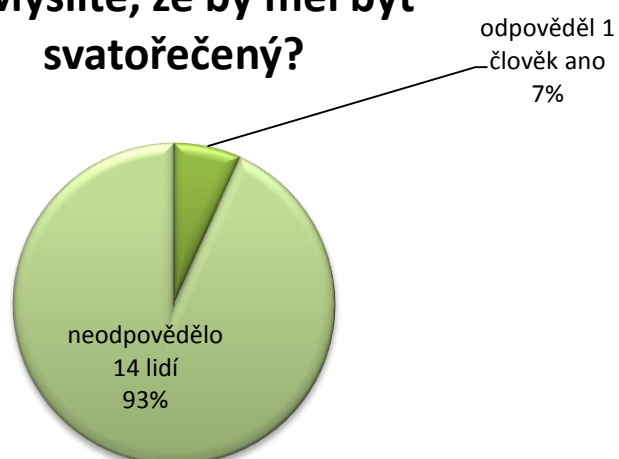
4. Znáte někoho, kdo se k němu modlí?

Otázka č. 5. Myslíte, že by měl být svatořečený?

Na tu to otázku odpověděl 1 člověk ano a to je 7% a neodpovědělo 14 lidí a to je 93%.

5. Myslíte, že by měl být svatořečený?

Závěry Praha

Lidé v Praze o A. C. Stojanovi téměř nic nevědí a ani neví, kdo to byl. Na rozdíl od Moravy se mi v Praze pracovalo velmi špatně, protože mě lidé hodně odmítali a měli hodně na spěch.

Celkový závěr – srovnání moravských poutních míst a Prahy

Na Moravě lidé více znají A. C. Stojana, ale v Praze nikoli. Lidé v Praze ho neznají, protože A. C. Stojan žil na Moravě, pak i že se Pražané moc nezajímají, že tam někdo vybudoval kostel a do něj většina lidí chodí, ale je to asi z toho důvodu, že není svatořečený. Na Moravě lidé měli více času, protože byly na dovolené, a proto byly i ochotnější dát rozhovor.

Literatura:

1. Antonín Cyril Stojan Apoštol křesťanské jednoty

Napsal: Bohumil Zlámal

Nakladatelství: Křesťanská akademie v Římě roku 1973.

2. A. C. Stojan a jeho dílo

Napsal: Jaroslav Němec

Nakladatelství: Matice cyrilometodějská, Olomouc 2007.